

Harambee nieuws

jaargang 6, nummer 12, juni 2009

In deze uitgave o.a. | 2 Ebubole vertrouwen in de toekomst | 3 Nieuwe school Naitiri | 4 Stand van zaken vakonderwijs | 5 Opening Mukuyun Secondary school | 6 Bestuursleden presenteren zich! | 7 Reisverslag Lex van de Vliet

Op school begint 't

Met dit motto wil Stichting Harambee aangeven dat een goede toekomst voor kinderen begint met goed onderwijs. In 8 jaar tijd zijn door de stichting inmiddels ruim 50 projecten uitgevoerd op 21 scholen met 16.000 kinderen.

Al weer een nieuwe uitgave van onze nieuwsbrief ligt voor u!
De tijd vliegt voorbij en er gebeurt weer van alles in Kimilili en Mumias. Na een verblijf van bijna 6 weken in het voorjaar valt er weer veel te vertellen over de voortgang van de projecten. Hiervan brengen wij u graag weer op de hoogte. De zus van Marianne en haar zoon Lex,

de webmaster van de stichting, waren op bezoek. Verderop in de nieuwsbrief heeft Lex geschreven over zijn ervaringen. Sara Filius die een onderzoek deed naar de impact van een van de projecten komt ook uitgebreid aan het woord. Bestuursleden van de stichting stellen zich nader aan u voor. Kortom, weer genoeg om u veel leesplezier toe te wensen.

Ebubole heeft meer vertrouwen in de toekomst

Begin 2008 heeft Sara Filius, studente aan de Radboud Universiteit Nijmegen, onderzoek gedaan naar het effect van de projecten van Stichting Harambee op de school en de lokale bevolking. Ter plekke heeft ze gesproken met ouders, leerkrachten en leerlingen. Het is de eerste keer dat een dergelijk onderzoek voor onze stichting wordt gehouden. Sara vertelt:

Sara aan het werk met de leerlingen

Vijf jaar geleden ontmoette ik Marianne op een bijeenkomst en raakten we aan de praat over een gezamenlijke voorliefde: Kenia. Ik werkte toen met Keniaanse acrobaten en Marianne vertelde honderduit over de projecten van Stichting Harambee. U begrijpt, wij hielden niet meer op met praten. Niet veel later begon ik aan mijn studie Ontwikkelingsstudies aan de Radboud Universiteit van Nijmegen. Een geweldige studie, maar steeds meer kwam ik er achter hoe complex ontwikkelingssamenwerking in elkaar steekt. "The more you know, the more you know you don't know!" Na vijftig jaar ervaring weten we nog altijd niet wat de oplossing voor het armoede probleem is.

Tijdens mijn studie kwamen er vele theorieën en modellen voorbij en dan is het soms moeilijk om de praktijk voor ogen te houden. Vaak dacht ik dan terug aan projecten van Stichting Harambee. Gek genoeg zag ik daar vele geleerde aspecten in terug, zoals ownership, transparantie en accountability (populaire termen waar men maar al te graag mee strooit). Luiste-

ren naar de mensen daar en open en eerlijk zijn in wat je doet!

Begin vorig jaar ben ik dan eindelijk naar Kenia gegaan voor mijn afstudeeronderzoek. Natuurlijk wilde ik ook een bezoek brengen aan de projecten van Stichting Harambee. In samenspraak met Roel en Marianne, hun partner John Were en de basisschool Ebubole in Mumias hebben we besloten dat ik een klein onderzoek zou doen naar de effecten van het project op de gemeenschap van Ebubole. Wat is er veranderd nadat de school gerenoveerd is en er nieuwe lokalen, schoolboeken en toiletten zijn bij gekomen? De statistieken wezen er al op: het leerlingenaantal is gestegen en de schoolprestaties zijn verbeterd. Maar volgens John was er meer en dat heeft het onderzoek ook bevestigd. De houding van ouders en leerkrachten is aanzienlijk verbeterd. Men is nu meer betrokken bij de school en er worden extra activiteiten aangeboden naast het reguliere lespakket. Bovendien zijn de leerlingen, de leraren, ouders en andere dorpsgenoten trots op hun school en willen zij graag als voorbeeld fungeren in de omgeving. Men heeft meer zelfvertrouwen en vertrouwen in toekomst. Zoals John al zei: "de gemeenschap Ebubole heeft een enorme 'boost' gekregen!"

Mijn onderzoek was natuurlijk klein, waaruit geen harde conclusies kunnen worden getrokken maar het geeft wel een beeld van de situatie. Bovendien zal er nu verdergaand onderzoek worden gedaan door het Keniaanse bureau Nascent in samenwerking met het Institute of Social Studies in Den Haag. Hier ben ik erg blij om, vooral omdat er de laatste tijd veel kritiek op particuliere initiatieven is geweest. Maar deze aanpak van ontwikkelingssamenwerking is niet meer weg te denken in de sector en wat zegt Minister Koenders in zijn komende subsidiestelsel.....grotere nadruk op resultaatmeting! Een particulier initiatief dat zich inzet voor de resultaatmeting van haar projecten: wat zal Bertje trots zijn op Stichting Harambee!

Sara Filius

Nieuwe school in Naitiri

Ten oosten van Kimilili ligt op een half uurtje rijden een aantal lagere scholen dicht bij elkaar in het Tongaren gebied. In samenwerking met onze partner IcFEM lopen hier momenteel 4 projecten. De scholen zijn zonder uitzondering overbevolkt: ze hebben allemaal tussen de 1300 en 1500 leerlingen. 100 Kinderen of meer in een lemen klaslokaal zonder boeken of schoolbanken is eerder regel dan uitzondering.

Bij gebrek aan klaslokalen: les onder de boom

Geen schoolbanken: dan maar op de grond

De 4 projecten betreffen renovatie of nieuwbouw van klaslokalen op iedere school. Hierover hebt u kunnen lezen in onze vorige nieuwsbrief.

Na uitvoerig overleg met IcFEM over deze situatie kwamen we tot de conclusie dat het nodig is een geheel nieuwe school te bouwen in dit gebied om de druk van de ketel te halen gezien de grote aantallen leerlingen. Een uitdaging voor allemaal om dit gerealiseerd te krijgen. Om te beginnen moet er land gekocht worden, er moet intensief overleg komen met overheid en ouders van de leerlingen, er moet hard gewerkt worden aan de fondsenwerving en ook zal het een intensieve begeleiding vragen van IcFEM. Het gehele project past prachtig in de nieuwe opzet van onze partner IcFEM om de "village transformation" -aanpak in praktijk te brengen. Ook hierover vertelden wij U in onze vorige nieuwsbrief: IcFEM begeleidt de mensen om hun leven in eigen hand te nemen en om ze mondiger te maken. De school moet van de gemeenschap zelf zijn. De voorbereidingen voor het project zijn begonnen: land is aangekocht met steun van de overheid. Verder zal de overheid leraren aantrekken en betalen, zal IcFEM nadenken over de beste strategie en die bespreken met betrokkenen. Een eerste notitie is gemaakt en zal ons spoedig bereiken. Wij moeten hard aan de slag met de fondsenwerving. Het idee is om het gehele project in te delen in fasen. De eerste fase is de bouw van 16 klaslokalen, administratieve ruimten, toiletten en een omheining voor de veiligheid.

We houden u op de hoogte!

Slechte klaslokalen

Stand van zaken vakonderwijs

Tijdens de bezoeken van Roel en Marianne aan Kenia in oktober 2008 en februari 2009 is veel aandacht besteed aan vakonderwijs. Naast lager en middelbaar onderwijs kan vakonderwijs een heel belangrijke bijdrage leveren aan het toekomstperspectief van jongeren. Om een indruk te krijgen van de huidige situatie hebben Ruth Nabie van IcfEM en Roel en Marianne 6 scholen bezocht.

Een gesprek met het schoolhoofd en een rondgang door de school gaven een goed beeld. Het zijn allemaal kleine scholen: 30 à 120 leerlingen. Zonder uitzondering is de infrastructuur slecht: donkere kleine klassen, soms van leem soms van baksteen, kapotte vloeren. Er is geen elektriciteit of stromend water. Gereedschap is nauwelijks aanwezig en vaak in slechte staat. Materialen zijn beperkt voorhanden. Er zijn geen goede opslagmogelijkheden. Al met al zien de scholen er droefgeestig uit. De schoolleiding is zwak, met weinig tot geen initiatief en slechte motivatie. Een ontwikkelingsplan voor de school ontbreekt. De leerkrachten zijn meestal vrijwilligers. Ze kunnen hun vak wel beheersen maar lijken didactisch niet altijd vaardig. De ouders zijn niet of nauwelijks bij de school betrokken. De leerlingen hebben helaas een laag zelfbeeld: ze voelen zich mislukkelingen. Ook wordt het diploma van de opleiding niet gewaardeerd.

Kortom: de scholen zijn ondergewaardeerd en verwaarloosd. De afgelopen 20 jaren was de overheid er niet in geïnteresseerd. Helaas hebben de ouders meestal geen idee hoe positief vakonderwijs kan zijn voor hun kinderen. Slechts op 2 scholen was de betrokkenheid van de ouders beter.

Naar aanleiding van dit sombere beeld hebben we gedrieën een advies opgesteld voor de overheid en IcfEM. Wil vakonderwijs werkelijk een rol kunnen spelen voor de jeugd dan moet het opnieuw worden opgebouwd. Een "task-force" die sturing geeft aan dit proces is daarbij noodzakelijk. Het begint bij de ouders: zij moeten vakonderwijs belangrijk vinden en aangeven wat er moet gebeuren. Vervolgens is een goede schoolleiding nodig en een goed schoolbestuur die samen met de ouders een ontwikkelingsplan maken. Ook moet bekend zijn aan welke vakken er behoefte is. De overheid heeft hier een duidelijke rol waarbij de "community transformation"-aanpak van IcfEM goed kan helpen. Aan de hand van het ontwikkelingsplan kunnen de andere verbeteringen worden aangepakt. Het advies omvat verder een actieplan.

In de gesprekken met de MP, Mr. Eseli, blijkt dat hij zich graag voor het vakonderwijs wil inzetten. Hij heeft er ook ideeën over, maar de verbetering begint bij de ouders. Daar dienen de activiteiten van de MP, de overheid en IcfEM zich eerst op te richten. In Kenia bestaat slecht één (!) opleiding voor leerkrachten voor vakonderwijs, in Nairobi. Dit is erg onvoldoende als de overheid vakonderwijs wil ontwikkelen. We hebben de MP voorgesteld om een tweede opleiding te starten...in Kimilili!

Tijdens ons bezoek in februari hebben we afgesproken dat 2 scholen met voorstellen kunnen komen voor verbetering. Daar is de betrokkenheid van de ouders op een redelijk peil. We hopen dat hier een positief signaal van uit gaat naar de andere scholen: goed voorbeeld doet volgen. We wachten de voorstellen af....

Opening op Mukuyuni Secondary School

Bij Mukuyuni Secondary School stond op dinsdagmiddag 10 maart jl. een feestelijke middag op het programma. Het project voor de school, de renovatie van 2 lokalen voor schei- en natuurkunde was nagenoeg afgerond en deze konden officieel worden geopend.

De laatste hand aan het werk

Er was veel zang en dans, uitingen van vreugde dat de school dankbaar en blij was met de nieuwe faciliteiten. Het project was nog niet helemaal klaar: er moest nog de laatste hand worden gelegd aan enkele afwerkingen. Maar ter gelegenheid van onze aanwezigheid werd de opening wat eerder georganiseerd. Een van de lokalen kon al meteen in gebruik worden genomen; het andere lokaal is nu ook klaar, zo hebben we pas geleden vernomen. Leuk was dat Lex, omdat hij bij ons op bezoek was, met een leerlinge van de school, de openingshandeling kon verrichten. We hopen dat de nieuwe lokalen hun sporen in de vorm van betere resultaten zullen nalaten....

Dankwoord van een leerling

Cheque bibliotheek Kamusinga

Een heuglijke gebeurtenis op 9 maart 2009 jl. was de overhandiging van een cheque ter waarde van € 11.000 op Kamusinga Primary School in aanwezigheid van de zus van Marianne en haar zoon Lex. De school telt nu 1300 leerlingen. Er is lang gediscussieerd over de 2 mogelijkheden die er waren: renovatie van de oude bibliotheek of nieuwbouw. Uiteindelijk is gekozen voor nieuwbouw. Dit is de betere optie omdat renovatie vaak langer duurt en onverwachte problemen oplevert. Een plan is al gemaakt en wanneer het geld is overgemaakt kan er begonnen worden. Ook is uitgebreid gesproken over het gebruik van de bibliotheek. Er moet iemand apart als bibliothecaris aangesteld worden. Raakt een leerling een boek kwijt dan moeten ze het zelf terug-

betalen. Kinderen krijgen straks les in hoe de bibliotheek te gebruiken! Dit project past erg goed in het totale verbeteringsplan voor de school.

Bestuursleden van Harambee presenteren zich!

Sjaak ten Hove, penningmeester

Met genoegen stel ik mij voor als penningmeester van Stichting Harambee. Roel en ik zijn beiden lid van een Rotary Club alwaar ik eveneens binnen het bestuur de functie van penningmeester vervul. Het verzoek van Roel en Marianne om in 2006 toe te treden als penningmeester binnen het bestuur van Stichting Harambee kwam dan ook niet geheel uit de lucht vallen, wij kenden elkaar immers van Rotary en mijn werk als penningmeester was hun bekend.

Als lid van het *Management Committee* (dagelijks bestuur) van *Vistra Holdings*, een internationaal Trustkantoor, ben ik dagelijks in de weer met cijfers en geld. Een deel van mijn tijd en professioneel netwerk probeer ik in dienst te stellen van het Goede Doel. Onderwijs heeft daarbij mijn speciale aandacht door het werk van mijn echtgenote die Groepsleerkracht op een basisschool is en een bestuursfunctie heeft in de medezeggenschapsraad van de school van onze kinderen.

Een kort persoonlijk profiel: accountant, 44 jaar, getrouwd, zoon (6), dochter (11), het hele gezin doet aan paardensport, zelf rijd ik aangespannen, wereldburger geworden door het vele (zakelijk) reizen ben ik mij bewust van het voorrecht (niet alleen qua onderwijs) om in een land als Nederland te wonen.

Binnen Stichting Harambee probeer ik met een professionele manier van verslaglegging, samen met de overige bestuursleden, een fundament te leggen voor de verdere (financiële) groei van onze stichting.

Johan van Uffelen, bestuurslid

Graag stel ik mij voor als nieuw bestuurslid van Stichting Harambee. Als hoofdredacteur van *BN/DeStem* ben ik uiteraard nauw betrokken bij de *BN/DeStem* Ontwikkelingsprijs. En omdat Roel in de jury zat, was dat ook meteen de 'link' met Stichting Harambee. Een kort persoonlijk profiel: 55 jaar, journalist in hart en nieren, getrouwd geweest, zoon (25), dochter (23), fervent fotograaf, sportvlieger, verwonderend reiziger door leven en wereld. Ontwikkelingswerk - een beter woord dan hulp - is een vrijwel dagelijks terugkerend thema in de media. Het ligt dan ook voor de hand dat je als journalist daarvoor een meer dan gemiddelde belangstelling aan de dag legt. Bovendien vind ik dat een hoofdredacteur ook buiten zijn professionele activiteiten maatschappelijk actief moet zijn. Kortom: het was onmogelijk om niet positief te reageren om het verzoek van Roel om toe te treden tot het bestuur. Uiteraard speelt ook mee dat ik in mijn tijd als verslaggever veel heb gereisd, met name in Noord-Afrika en Midden-Oosten. Door Rotary International werd ik ooit als 'young professional' in het kader van een uitwisselingsproject uitgezonden naar India. En als programmaleider van Omroep Brabant heb ik ooit, samen met Sandra Reemer, een grote actie gehouden voor het Liliane Fonds, die ruim een ton opleverde. Zelf maakte ik een radio-reportage over het werk van het Liliane Fonds in Togo. Dat heeft erg veel indruk gemaakt. Vrij recent reed ik met mijn zoon de Amsterdam - Dakar Challenge. Eerlijk is eerlijk; op de eerste plaats vanwege het 'avontuur', maar de uiteindelijke doelstelling was natuurlijk steun aan de lokale gemeenschap. De auto en alle bagage zijn geveild voor goede doelen, waarvan we er verscheidene hebben bezocht. Kortom; kleinschalig ontwikkelingswerk draagt mijn sympathie. En ik denk dat Stichting Harambee op een prima spoor zit. Direct, concreet, maar wel met sterke lokale verankering en professionele verslaglegging, verantwoording en evaluatie.

Sjaak ten Hove

Johan van Uffelen

Ad van Ardenne

Reisverslag van Lex van de Vliet, webmaster Stichting Harambee

Van een reis naar Kenia heb ik mij de afgelopen jaren veel voorstellingen gemaakt. Daarnaast heb ik vele malen een beeld proberen te vormen van het werk dat Marianne en Roel daar doen.

Ad van Ardenne, bestuurslid

Medio 2007 hebben Roel en Marianne mij gevraagd om toe te treden tot het bestuur van de stichting. Het kostte mij geen enkele moeite om met veel plezier JA te zeggen op dit verzoek, om zo vanuit mijn achtergrond als huisarts op mijn manier een bescheiden bijdrage te kunnen leveren aan hun geweldige initiatief waarvoor zij zich met zoveel verve inzetten. Roel en Marianne en hun werk dat zij met de stichting verrichten, zijn mij al enkele jaren bekend en mijn inmiddels overleden echtgenote en ik dragen dit al jaren een warm hart toe.

Daarom kon ik ook uit volle overtuiging ingaan op hun verzoek en sinds mijn toetreding tot het bestuur is mijn enthousiasme en waardering voor de manier waarop zij beiden zich inzetten voor de stichting enkel nog gegroeid. Ik zie het dan ook als een voorrecht hen daar waar mogelijk te steunen. Wellicht nog enkele woorden over mijzelf:

Ik ben sinds 1982 als huisarts werkzaam in Gilze-Rijen en vader van 2 zoons (21 en 23) en hoewel ik tot nu toe nog niet in de gelegenheid was Kenia te bezoeken hebben mijn twee verblijven in Afrika er voor gezorgd dat dit continent mijn hart heeft gestolen.

Als webmaster van de website van Stichting Harambee heb ik natuurlijk bijna elk verhaal en elke foto langs zien komen. Een reis naar Kenia kon voor mij dan ook niet veel langer op zich laten wachten.

Afgelopen maart heb ik eindelijk deze bijzondere reis mogen maken. Deze begon in Nairobi waar wij door een goede kennis van Marianne en Roel werden rondgeleid. Al vrij vroeg de volgende dag zijn wij van Nairobi naar Kitale gevlogen om vervolgens door Roel en Marianne in een stoere jeep naar hun huis in Kimilili te worden gebracht.

De reis van Kitale naar Kimilili zorgde ervoor dat ik langzaam werd geïntroduceerd in een totaal andere wereld. Zonder al te veel met mijn ogen te knippen heb ik geprobeerd zo veel mogelijk van de bijzondere taferelen buiten op te nemen. Diezelfde avond beloofde Roel dat het een bijzondere week zou worden.

Tot op het eind van ons verblijf was elke gelegenheid waar wij te gast mochten zijn en elke ontmoeting met de mensen daar een bevestiging dat Stichting Harambee door het vele goede werk een inspiratiebron is voor velen. Persoonlijk was het voor mij zeer leerzaam om te zien hoe de stichting samen met de plaatselijke partner ICFEM op professionele wijze de gemeenschap helpt en omgaan met de dagelijkse problematiek. Door samen met Roel vele uurtjes te hebben besteed aan de website voelde ik mijzelf erg betrokken bij de stichting.

De reis naar Kimilili heeft mij enorm gemotiveerd om dit nog vele jaren te blijven doen!

Oproep laptops

Langs verschillende wegen krijgen wij regelmatig de vraag vanuit Kenia of wij laptops ter beschikking kunnen stellen voor het werk van verschillende mensen in Kenia. Daarom doen wij nu een oproep in onze nieuwsbrief om te vragen of er mensen zijn die zelf misschien een oude laptop hebben die nog bruikbaar is of dat zij via hun werk hier misschien aan kunnen komen. Wij zouden het op prijs stellen als dat het geval is.

U kunt contact opnemen met Marianne, telefoonnummer: 0161-432946. Bij voorbaat heel hartelijk dank!

Lex van de Vliet opent schoolgebouw van Mukuyuni

Scholenscompetitie COS Brabant

In de nieuwsbrief van juni 2008, een jaar geleden, meldden wij u over de scholenscompetitie, georganiseerd door het COS Brabant, waar Stichting Harambee aan heeft meegedaan.

Ook dit jaar werd volgens dezelfde opzet een scholenscompetitie georganiseerd en wel op dinsdag 21 april jl. Om nog even het geheugen op te frissen: de doelstelling was om middelbare scholieren bewust te maken van de Derde Wereld problematiek en ontwikkelingssamenwerking. Het COS heeft hiervoor een speciaal lesprogramma geschreven. Eén van de onderwerpen daarbij was het particulier initiatief. Drie van deze initiatieven werden gekoppeld aan 3 middelbare scholen in Breda. Stichting Harambee werd gekoppeld aan het OLV te Breda. Marianne heeft aan 4 VWO-klassen gastlessen gegeven over het werk van de stichting in relatie tot ontwikkelingssamenwerking. Daarna volgde op 21 april een quiz tussen de verschillende scholen in de Nieuwe Veste te Breda met diverse vragen over ontwikkelingssamenwerking. Marianne kon als "joker" worden ingezet bij vragen over het particulier initiatief. Wederom haalde het OLV niet de eerste prijs. Toch mocht Marianne een cheque van € 100 meenemen. Het was weer een leuke bijeenkomst en een spannende wedstrijd.

drukkerij Salsedo

Zandbergweg 45 4818 LJ Breda T 076-5200210

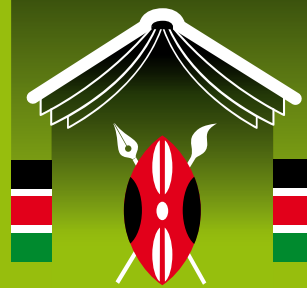

F 076-5309005

Smidswater

www.smidswater.nl

STICHTING

HARAMBEE

Doelstelling en werkwijze stichting

Stichting Harambee heeft tot doel het leveren van een bijdrage aan verhoging van de levensstandaard van de mensen in West-Kenia door een substantiële verbetering van de kwaliteit van de onderwijsmogelijkheden. Daarmee sluit zij aan bij de eerste drie Millenniumdoelen voor 2015:

- De armoede halveren en minder mensen honger;
- Alle kinderen naar school;
- Mannen en vrouwen gelijkwaardig.

De stichting werkt volgens een vastomlijnde werkwijze waarmee gewaarborgd wordt, dat gelden goed besteed worden en dat donoren goed geïnformeerd kunnen worden over het project. In Kenia werkt de stichting met twee partners die als toezichthouder de projecten volgen.

In principe is het ook de bedoeling dat de betrokken school zelf een eigen bijdrage levert aan het project om de betrokkenheid met het project zeker te stellen. Deze bijdrage kan bestaan uit geld naar draagkracht, uit werkzaamheden door leerlingen, leerkrachten of ouders en uit materialen zoals hout of bakstenen. Van de gelden die de stichting ontvangt, wordt meer dan 95% gebruikt voor het realiseren van projecten.

Algemene informatie

De Stichting Harambee is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Breda onder nummer 20102573 en is door de Belastingdienst officieel erkend als goed doel.

Kijk voor meer algemene gegevens van de Stichting Harambee op www.harambeeholland.nl

Bank: SNS Bank, rekening nummer 87.93.59.161. ten name van Stichting Harambee te Bavel.

E-mailadres: info@harambeeholland.nl

Comité van Aanbeveling:

- Peter van der Velden, Burgemeester van Breda
- Mr. Mukhisa Kituyi, vm. Minister van Handel en Industrie in Kenia.